

>> Ekonomi Bakanlığı ve TOBB organizasyonunda düzenlenen 2023'e Doğru Özel Ekonomi Bölgeleri Çalıştayı'nda çok önemli mesajlar verildi.

Özel ekonomi bölgeleri kurulması yönünde **yol haritası çiziliyor**

Özel ekonomi bölgelerinin kurulmasına yönelik yol haritasını oluşturmak üzere **2023'e Doğru Özel Ekonomi Bölgeleri Çalıştayı Gaziantep'te yapıldı.** TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Sadece rakamsal anlamda ekonominin büyümesi ile yetinemeyiz. Orta teknolojiden yüksek teknolojiye geçişi de sağlamalıyız. İşte bu noktada yeni bir özel ekonomik bölge anlayışına ihtiyaç var" ifadesini kullandı.

Ekonomi Bakanlığı ve TOBB işbirliğiyle Gaziantep'te düzenlenen, 2023'e Doğru Özel Ekonomi Bölgeleri Çalıştayı'nda, özel ekonomik bölgeler konusu ele alındı. Çalıştaya, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin, TOBB Türkiye Serbest Bölgeler Meclis Başkanı Mehmet Özmen, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, Gaziantep Sanayi Odası Başkanı Adil Konukoğlu, Gaziantep Ticaret Odası Başkanı Mehmet Arslan, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik, Gaziantep Milletvekili Nejat Koçer Gaziantep Organize Sanayi Bölge Başkanı Cahit Nakıboğlu ile çok sayıda sivil toplum örgütü başkanı ve sanayici katıldı.

2023'e Doğru Özel Ekonomi Bölgeleri Çalıştayı açılışında konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, özel ekonomik bölgelerin aslında oldukça genel bir kavram olduğunu belirterek, 2023'de Türkiye'nin sanayi ve kurumsal altyapısının mutlaka bu bölgelerde oluşturulması gerektiğinin altını çizdi. İleri teknoloji ürünlerinin toplam ihracatımızdaki payının yüzde 5'i geçmediğini anlatan Hisarcıklıoğlu, sadece rakamsal anlamda ekonominin büyümesi ile yetinilemeyeceğini, orta teknolojiden yüksek teknolojiye geçişin de sağlanması gerektiğini vurgulayarak, "İşte bu noktada yeni bir özel ekonomik bölge anlayışına ihtiyaç var. Türk sanayisinin değer zincirinde bir üst aşamaya sıçramasını sağlayacak yapılanmayı kurmalıyız. Bu yeni bölge kavramı, hem serbest bölgelerin, hem OSB'lerin hem de teknoparkarın bir karışımı olmak durumunda. Yapılması gereken serbest bölgelerin kapsamını teknoloji odaklı katma değer üretimine ve döviz kazandırıcı faaliyetlere yöneltmek, bu arada bölgesel lojistik merkezler oluşturarak küresel ekonomiye entegrasyon sağlayacak modelleri hayata geçirmektir" dedi.

>> TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin yüksek teknolojiye geçiş için özel ekonomik bölgelerine ihtiyacı olduğunu söyledi.

ÖZEL EKONOMİK BÖLGELERİ ÜRETİM ŞEHİRLERİ OLARAK TASARLANMALI

Özel ekonomi bölgelerinin mutlaka yüksek donanımlı üretim merkezleri, hatta üretim şehirleri olarak tasarlanması gerektiğine işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, havayolu bağlantısı, demiryolu bağlantısı olan, konutları, ofisleri inşa edilmiş, nitelikli üretimi gerçekleştirebilen teknokentler kurmak gerektiği üzerinde durdu. Hisarcıklıoğlu, üniversiteler, meslek okulları, liseler hatta anaokullarının da bu ekonomik bölgelerinin unsurları olması gerektiğine işaret ederek konuşmasını şöyle sonlandırdı:

"Ayrıca bu özel ekonomik bölgelerinin sağlık turizmi, internet ve yazılım, lojistik, eğitim gibi hizmet sektörlerini içermeli. Çin ve Singapur tarafından ortaklaşa geliştirilen Suzhou Sanayi Bölgesi, Güney Kore'de geliştirilen Incheon Sanayi Bölgesi bu yeni model için bazı örnekler. Bu örnekleri detaylı bir şekilde incelemek gerekir. 1980'lerde İngiltere'de geliştirilen sistemden ilham alan bu bölgeler, bizdeki en büyük OSB'nin en az 10 katı büyüklüğünde bir coğrafi alana yayılıyor. Hepsi birer yaşam, üretim, eğitim, teknoloji ve lojistik merkezi olarak tasarlanmış. Bu bölgelerin yönetişimi de çok önemli. Hatta sağlanan hizmetlerden bile daha önemli. Dünyadaki başarılı örneklerin ortak noktası yönetişim modellerinin bir hayli gelişmiş olması, bölge yönetimi özel sektör tarafından yapılırken, bir kamu idaresi de etkin biçimde denetimi sağlıyor, fren-denge mekanizmaları işliyor. Bizdeki yapıda ise izin verenlerle, izin alanlar aynı kişilerden oluşabiliyor. Bu gibi temel hataları da düzeltecek yapıyı oluşturmalıyız."

YENİ TEŞVİK MODELİ ÜZERİNDE ÇALIŞILIYOR

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan Çalıştay'da yaptığı konuşmada, Türkiye'nin ekonomik gelişimini anlatarak, bir taraftan Avrupa'daki ekonomik krizin Türkiye'ye getirdiği tesirleri bir taraftan Arap coğrafyasında başlayan Arap Baharı'ndan etkileşiminin yaşandığı bir dönemle karşı karşıya olunduğunu, Türk girişimcisinin ise bu konudaki cesaret, akıl ve çalışma isteğini gösteren bir yapı bulunduğunu söyledi.

Türkiye'nin bankacılık sisteminin dünya bankacılık sisteminden iki kat daha önemli değerlere sahip olduğunu ifade eden Bakan Çağlayan, Türkiye'nin geçen yılki ithalatının 185,5 milyar dolar ve ihracatının 114 milyar dolar, dış ticaret açığının 71,5 milyar dolar olduğunu, dış ticaret açığının 38,5 milyar dolarının enerjiden ve 33 milyar dolarlık bölümünün mal ticaretinden kaynaklandığını anlattı.

Girdi tedarik strateji ile demir-çelik, otomotiv, makine, tekstil, kimya, tarım ve gıda olmak üzere toplamda 6 sektörü masaya yatırdıklarını ifade eden Bakan Çağlayan, "Teşvik çalışmalarında Türkiye'nin dış ticaret açığı veren sektörleri direk hedef alıyoruz. Bu 6 sektör ve bileşenleri başta olmak üzere 'Özel Stratejik Yatırımlar' başlığı altında dördüncü bir teşvik unsurunu ekliyoruz. Bölgesel, genel teşvik ve diğer taraftan büyük projeler bazlı teşviklerin yanına bu yıl artık dördüncü, stratejik yatırımları koyuyoruz. Yani Türkiye'nin dış ticaret açığı vermiş olduğu sektörlerin ülkemize gelmesi için kesenin ağzını açıyoruz, açmak zorundayız. Bu konuda Türkiye'nin gerek ulusal gerekse uluslararası yatırımcıya

>> Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Türkiye'nin serbest bölge kavramından özel ekonomik bölge kavramına geçtiğini belirtti.

>> TOBB Serbest Bölgeler Meclis Başkanı Mehmet Özmen tarafından Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin ile TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve TİM başkanı Mehmet Büyükekşi'ye yöreye özgü bakır işi hediye edildi.

ihtiyacı var. Ve bu konuda özel bölgelerin özel bir tanımı ve yeri olacak. Özel bölgeler, normal teşviklerden biraz daha üstünde puanlarla desteklenecek" açıklamasında bulundu.

Bakan Çağlayan, teşvik sisteminde yapılacak olan değişikliklere yönelik şu bilgiyi verdi:

"Teşvik sistemi yatırımcının yatırımı yaptıktan sonra kendisine kârın dönüşmesini bekleyip kârdan sonra kendisine iadenin yapılacağı bir sistem değil, bunu ilk defa burada söylüyorum, yatırım esnasında gerekli destekleri alabileceği bir teşvik modeli üzerinde çalışıyoruz."

Bunu yaparken 81 ilin tek tek dış ticaret potansiyellerini araştırdıklarını, her birinin yol haritasını çıkardıklarına bir kez daha vurgu yapan Bakan Çağlayan, "Her bir ilde bin 273 sektörü tahlil ettik. 73 ülkeyi tek tek tahlil ettik" ifadesini kullandı.

TÜRKİYE'YE AİT BİR MODEL YAPILIYOR

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin ise konuşmasında, "Kaynak Türkiye" diye çıktıkları hizmet etme yolunda, güvendikleri tek şeyin Türkiye'nin, kaynağı, iş potansiyeli, iş gücü potansiyeli, enerjisi ve aklı olduğunu anlattı. Gelinen noktada o gün yola çıkarken güvendikleri değerlerin ne kadar önemli olduğunu gördüklerini, krizleri fırsata çevirebilme imkânını ve güven olduğu zaman nelerin başarılabileceğinin gördüklerini belirten Bakan Şahin, "Yapısal değişimleri yapmamız, ülkenin bankacılık sektörünü düzeltmemiz, sosyal güvenlik reformunu, sağlık reformunu yapmamız lazım dedik. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun sürekli söylediği, kamu maliyesi, kamu net borç stokunu düşürmemiz lazım dedik" ifadesini kullandı.

Bakan Şahin, TBMM'deki bütçe görüşmelerini anımsatarak, "İftiharla, onurla kamu net borç stokunu yüzde 40'lar gibi dünyaya örnek olan bir değere getirdiklerini" belirterek, aynı rakamların Euro Bölgesi'nde yüzde 80'lerde, Amerika'da yüzde 90, yüzde 100'lerde olduğunu ifade etti.

Özel bölge kavramının çok önemli olduğunu, vurgulayan Bakan Şahin, serbest bölgenin cazibesinin korunmasının birinci derecede görevleri olduğunu, şimdi ise teknoloji, organizasyonu, teknoparkları katarak hepsini birleştirip Türkiye'ye ait bir model yapacaklarını dile getirdi.

> "Özel ekonomi bölgeleri anlayışı **yabancı sermayeye** bakış açımızı yeniden sorgulamak için bir fırsat olmalı."
>
> **MEHMET ÖZMEN**
> TOBB Türkiye Serbest Bölgeler Meclis Başkanı

ÇALIŞTAY TARİHİ BİR ADIM

TOBB Türkiye Serbest Bölgeler Meclis Başkanı Mehmet Özmen, serbest bölgeleri yanlış tanıyan bürokrasinin, IMF'nin de baskılarıyla 2004 yılında yapılan mevzuat değişikliğine kadar serbest bölgelerin ülke ekonomisinde azımsanmayacak bir güç ve model olmayı başardığını ifade etti. Özmen, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın Mersin'de kamuoyuyla paylaştığı "özel ekonomi bölgeleri" kavramının herkesi heyecanlandırdığını vurgulayarak, ekonomi bölgelerinin hedefinin serbest bölgeleri yapılandırmak ve yeniden ayağa kaldırmak, misyonunu eskisinden daha iddialı ve yüksek bir noktaya kavuşturmak olduğunu dile getirdi.

Özmen, Ekonomi Bakanlığı'nın Teşvik Yasası'nı yeniden ele aldığını bildiklerini, farklı bir anlayışla yeniden oluşturulacak bu yasanın serbest bölgelere direkt ve endirekt etkilerini çok iyi analiz edilmesi gerektiğini ifade etti. Bir şeyi yaparken diğerini bozmamaya azami dikkat göstermek gerektiğini, geçmişte bu konuda kötü bir örnek olduğunu vurgulayan Özmen, Çalıştay'ın tarihi bir adım olduğunu ve Türk ekonomisinin kaderini değiştireceğine inandığını vurgulayarak şöyle konuştu:

"2004 yılında 5084 sayılı yasa ile bir bölgeye teşvik verip o bölgedeki serbest bölgeleri hükümsüz hale getirdik. Veya çıkarılan teşviklerle yeni yatırımları teşvik edeceğiz diye mevcut yatırımları adeta cezalandırdık. Özel ekonomi bölgeleri anlayışı yabancı sermayeye bakış açımızı yeniden sorgulamak için de bir fırsat olmalıdır.

Çalıştayın ilk bölümünün sonunda Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'a, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin'e, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na ve TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi'ye Gaziantep'e özgü bakır işlemeli ibrik hediye edildi